

UKRAINIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
UKRAINIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
UCRANIANO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Подайте коментар на **один** із нижчеподаних текстів.

1.

Але навколо, в Ромні, а тим більше в його передмісті Засуллі — була тиша. Для мене, немовляти, це була первозданна тиша світу, для вдумливих дорослих — антракт після увертюри XIX століття.

5 Далі будуть великі катаклізми, що потрясуть не тільки стару хату під стріхою в Засуллі, де я оце народився, — потрясуть увесь дотеперішній світ, а тим часом у невеликій засульчанській хаті було тихо, і радість баби Олени та її доньки Юлії, що народився хлопець, а не дівчина, затьмарювали велика рахітична голова первістка і його частий плач.

10 Рід матері, Юлії Максимівни Яновської, походив із Сорочинець, і на цій підставі її старші брати, мої дядьки, запевняли згодом мене, ніби вони з роду Гоголя, теж Яновського й теж з Сорочинець. Якщо це й мало щось спільного з правдою, то не інакше, як у тій формі споріднення, про яку в народі кажуть — десята вода на киселі. Я не надавав ніякого значення цій генезі, бо мене більше цікавив батьків рід, де, з оповідань діда Олександра, якийсь наш предок, козак Антоненко, визначався такою фізичною силою, що голіруч 15 задавив циганського ведмедя, який вийшов з послуху свого господаря й, замість показувати всякі свої штуки, став трошити тин у Антоненковому дворі. Вражені односельці прозвали силаня Давидовичем, що стало йому спочатку за вуличне прозвисько, а далі приросло до офіційного прізвища. Шкода тільки, що рід завзятого козарлюги Антоненка-Давидовича здрибнів після скасування козацтва й перевівся на попівський, а десь у середині XIX століття 20 один із нащадків, зачучверілий пописько під Тернами, з волі харківського архієрея змінив навіть своє українське прізвище на “культурніше” — Давидов. Через це в біографічних довідках про мене писалося, ніби Давидов — це моє справжнє прізвище, тоді як Антоненко-Давидович лише літературний псевдонім. Насправді ж я просто повернув собі в громадянському житті й у літературі прізвище моїх далеких, але близьких мені духом 25 предків.

30 З гіркою посмішкою, але водночас і з щемлячим болем та ніжною любов'ю згадую свого батька Дмитра Олександровича Давидова — невдачу й фантазера. Дід Олександр дуже бідкався з ним, бажаючи вивести свого сина, якщо не на попа, яким сам був у Недригайлові, то бодай хоч на диякона, але мого батька тягла нечиста сила до машин і мисливської рушниці. Бачачи, що з ним годі дати раду в Охтирській бурсі, де вчився перед 35 тим і Павло Грабовський, дід з одчаю піддався благанням сина й пустив його до Круківської залізничної школи, яку той навдивовижу успішно закінчив.

Мій батько дуже швидко засвоював практично всяку механіку. І, може, з нього й вийшло б щось путнє, якби він був хоч трохи серйозніший і щасливіший. Але йому не таланило в житті. Працював у Брянську машиністом пасажирських поїздів і, не з своєї провини чи 40 помилки, вскочив у таку залізничну катастрофу, з якої ледве вийшов живий. Дістав від залізниці через судовий позов три тисячі карбованців відшкодування, до яких дід додав свої дві тисячі в спадщину, щоб батько “став на ноги”, і що з того вийшло? Батько повернувся на Україну й на ті гроші придбав у Охтирці садибу з двома невеликими будинками й флігелем і в компанії ще з одним непевним чоловіком став навіть власником чавуноливарної майстерні та маленького парового млина.

Борис Антоненко-Давидович *Про самого себе* (1967)

- Як у цьому уривку зображене оточення, в якому народився автор?
- Яким чином автор викликає у читача цікавість до роду Антоненків?
- Якими засобами користується автор для висвітлення власного ставлення до батька?

2.

Волинські буколіки

У луках гра сумна сопілок.
Хіба пашня зросла безсило?
Чи між пшеничних, житніх піль
вродились колоси сліпі?
5 Чи корінь вітер-сонце сушить?
Чи не справдився сон пастуший –
багатство золотих черед,
розшитий ременем намет,
чемерка бита та наопліч
10 і сплетений аркан з коноплі?
Або вода знесла шувар,
і млин, і села в хижий яр?
У луках гра сумна сопілок.
Не хмарилось і не горіло,
15 і хліб зернистий не поліг,
і вершиться вежасто стіг.
По сіль, мабуть, ідуть підводи
чи десятину — княжий поділ
везуть до двору й до церков.
20 Були жнива і будуть знов.
Чорнозем споконвіку родить.
І світ — мов гончара розводи,
немов квітник з-перед вікна.
Чому сопілок гра сумна?

Оксана Лятуринська *Княжа емаль* (1941)

- Проаналізуйте використання образів у цьому вірші.
- Яку роль відіграє сопілка у вірші?
- Яким чином побудова вірша допомагає розкрити його основні теми?
- Якими засобами користується автор для висвітлення взаємин між зовнішньою природою і внутрішнім світом поетеси?